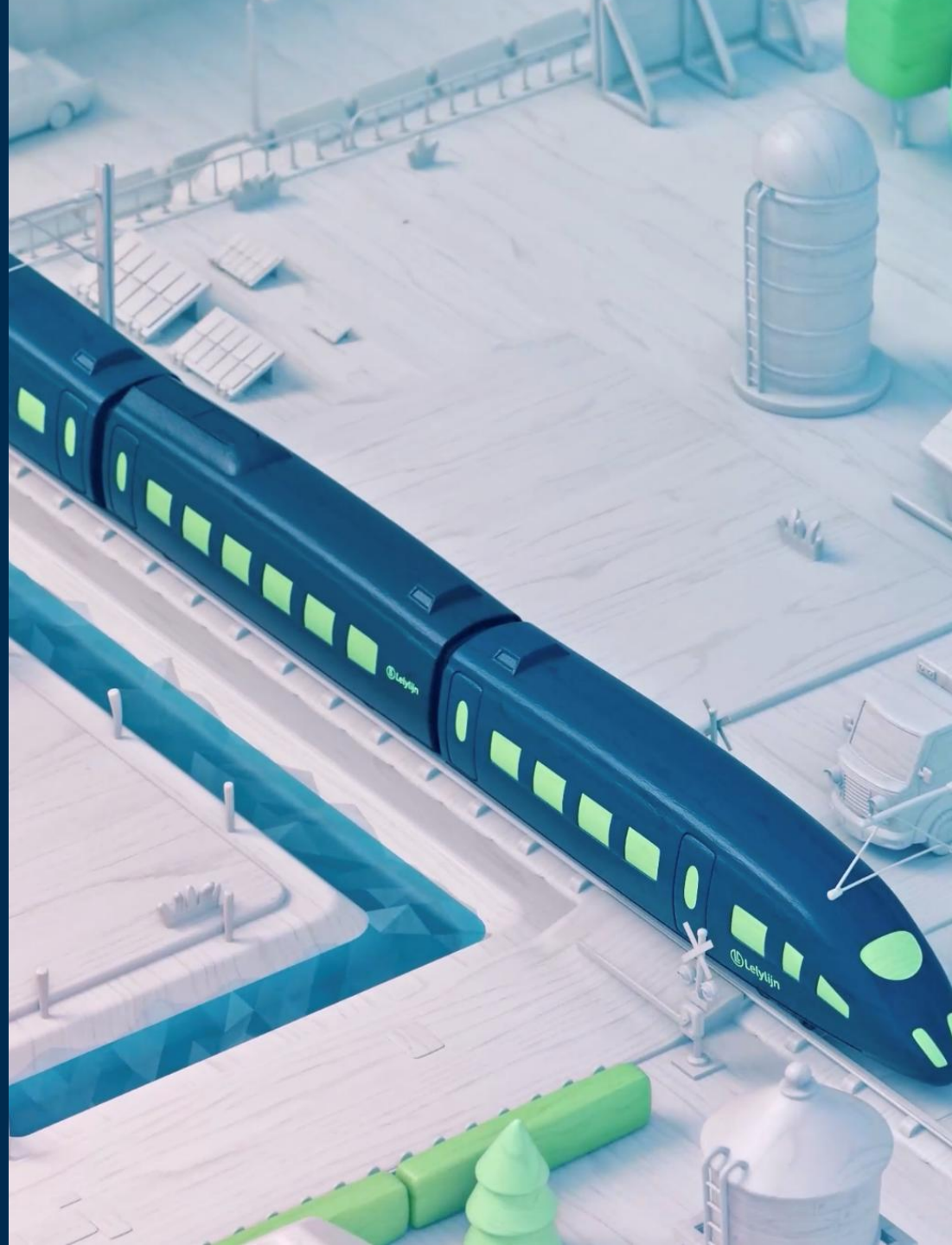
Masterplan Lelylijn

Inhoud op hoofdlijnen

Stuurgroep Lelylijn

16 januari 2026

Doel Masterplan:

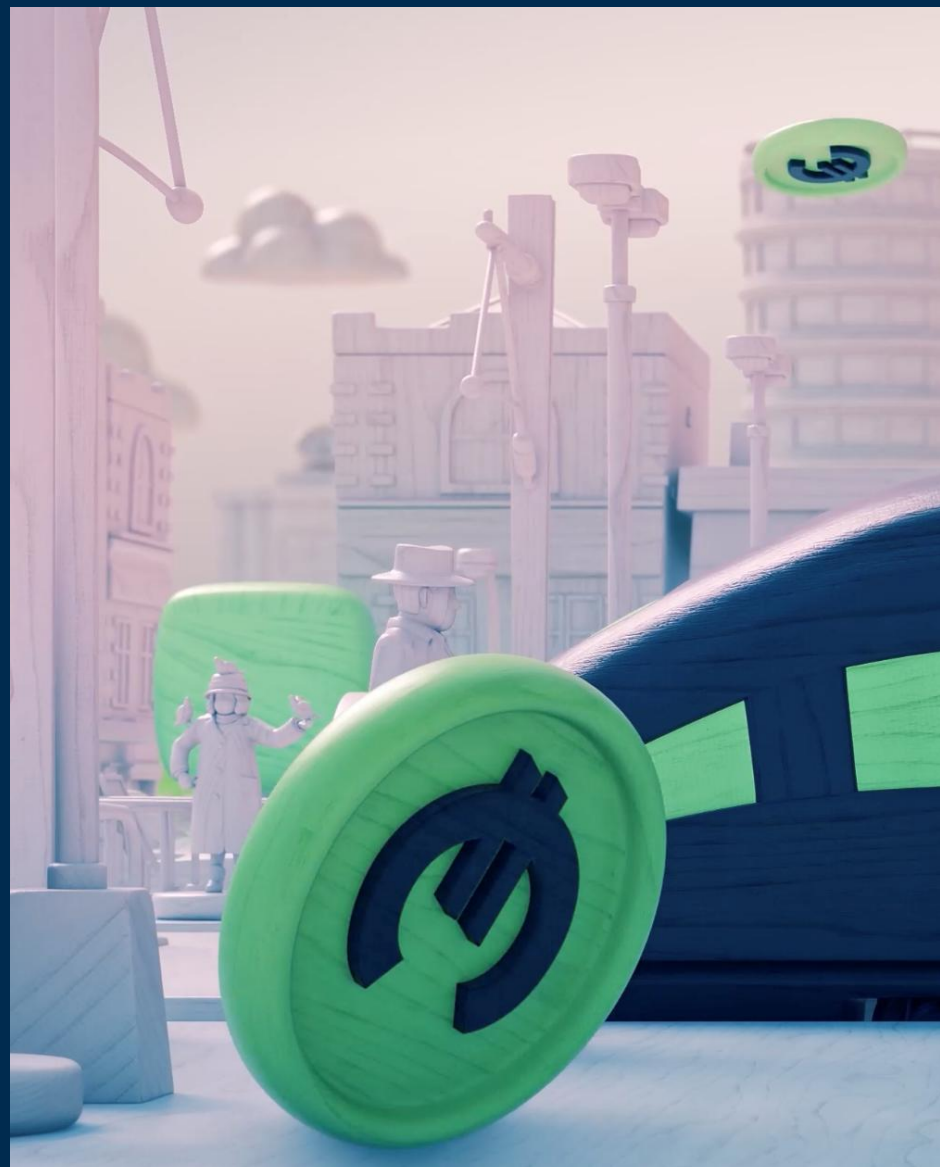
- **Samenvatting** / oplegger bij het onderzoek:
  - 100 jaar (uitzoomen)
  - IGV’s (inzoomen)
  - Financieel Masterplan
- **Keuzes** voorbereiden voor besluitvorming
- Basis leggen voor **vervolgstappen** in 2026

Lelylijn

Hoofdstuk 1 Meer dan een spoorlijn
Hoofdstuk 2 Nut en noodzaak
Hoofdstuk 3 Samenvatting aanbevelingen

- Herbevestigen conclusies 2024
- Onderzoek heeft meerwaarde opgeleverd voor de verkenning
- FML doet voorstel financiering
- Betekenis en impact groot, onduidelijkheid over aanleg uitdaging
- Voldoende informatie om door te gaan, geen vervolgonderzoek nodig

Lelylijn

Hoofdstuk 4-7 Adviezen

- Lelylijn-gezant Klaas Knot
- Adviesraad Lelylijn 15 januari
- College van Rijksadviseurs
- Wetenschappelijk AdviesTeam:
  - Waardering voor aanpak
  - Scope en variabelen mogen breder/extremer
  - Uitgangspunten economie conventioneel, meer variatie mogelijk
  - Zorg voor regio- en stedelijke stations; denk vanuit tijdelijkheid en sociale doelgroepen

Lelylijn

Hoofdstuk 8 Lelylijn 100 Jaar 2025-2125

- Een spoorlijn is voor meer dan 100 jaar, effecten gaan pas echt optreden na 2050
- Vier scenario's (economische groei – demografie versus impact klimaatverandering) met Lelylijn
- Lelylijn leidt tot concentratie en verdichting in alle scenario's → positief om verschillende redenen, maar er is altijd schaarse ruimte

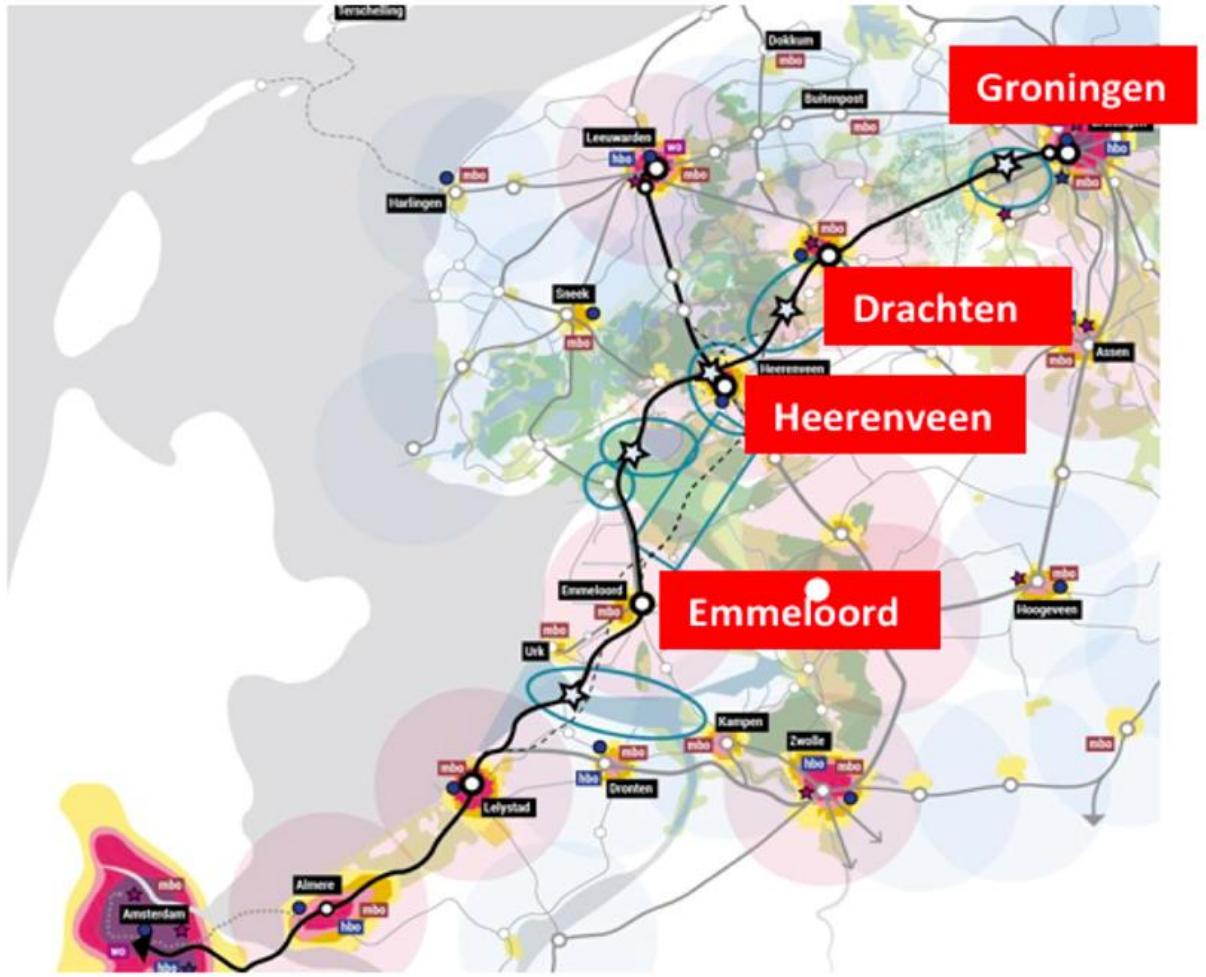
- Landschap (water, bodem, klimaat) op lange termijn weer (meer) bepalend (Nederland = Delta)
- Belang van lange termijn keuzes (versus korte termijn afwegingen)

Lelylijn

Hoofdstuk 9 Vier integrale gebiedsverdiepingen

- Groningen
- Drachten
- Heerenveen
- Emmeloord

Onderzoek om opgaven, kansen en mogelijkheden in kaart te brengen aan de hand van meerdere integrale toekomstbeelden per kern.

Lelylijn

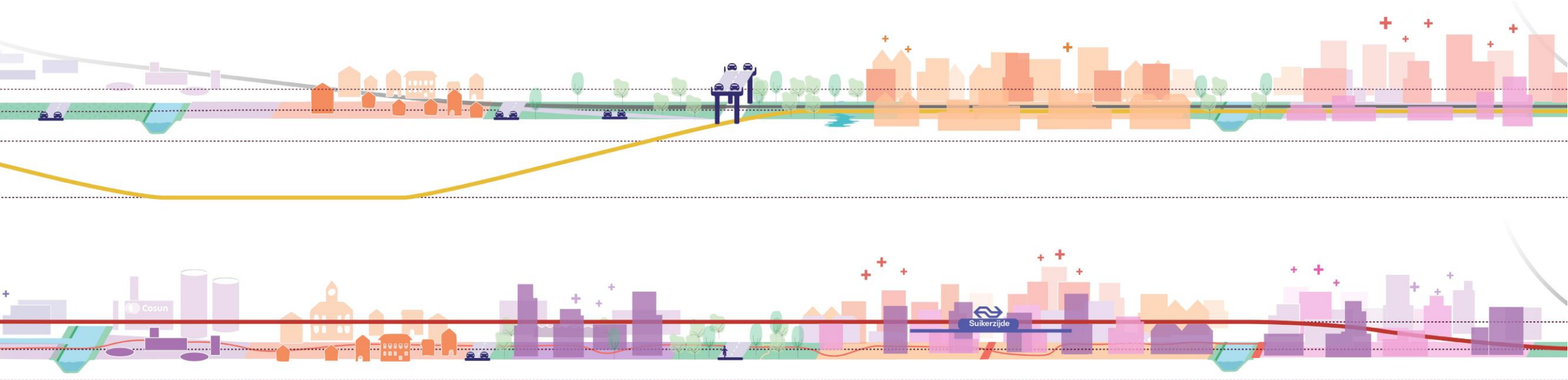
Inzichten uit de integrale gebiedsverdiepingen

- Kernen met toekomstige Lelylijnstations gaan verstedelijken
- De Lelylijn gaat dat versnellen en vergroten, misschien veranderen
- Gemeenten willen ruimte reserveren en anticiperen op komst Lelylijn, onduidelijkheid hierbij een risico
- Besteed aandacht aan de stadscentra: Emmeloord, Heerenveen en Drachten zijn te klein voor meerpolige stadscentra
- Zorg voor een evenwichtige ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen
- Op basis van de verdiepingen zijn verschillende onderzoeksopgaven voor de MIRT-Verkenning geformuleerd

Lelylijn

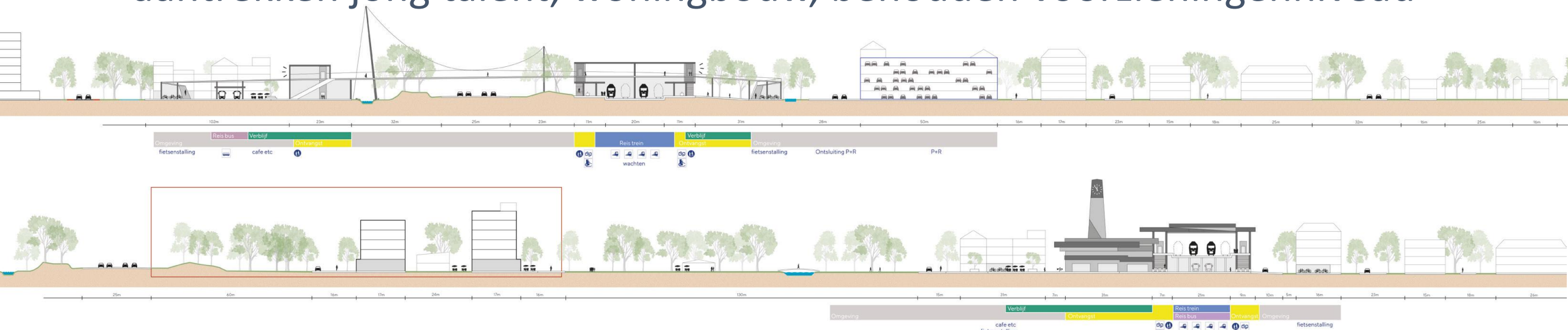
Integrale gebiedsverdieping Groningen

- Drie toekomstbeelden voor Groningen Westflank
- Belang integrale uitwerking van deze complexe ontwerpopgave
- Samenhang met bestaande ontwikkelingen nu al voelbaar
- Studie voor Groningen zeer bruikbaar om goede keuzes te maken

Integrale gebiedsverdieping Drachten

- Twee toekomstbeelden voor Drachten met de Lelylijn
- Verbonden Drachten en Bestemming Drachten:
  - zo dicht mogelijk naar huidige centrum
  - of het creëren van een extra bestemming in Drachten
- Lelylijn zorgt voor versterken technologie- en innovatiecluster Drachten, aantrekken jong talent, woningbouw, behouden voorzieningenniveau

Lelylijn

Integrale gebiedsverdieping Heerenveen

- Drie toekomstbeelden voor Heerenveen met de Lelylijn:
  - Een Noordelijke werkstad met een station aan de noordzijde
  - Een Stadsas, Lelylijn over het bestaande spoortracé
  - Een Regiopoort West Fryslân tussen Heerenveen en Joure
- Effecten op verstedelijking, mobiliteit, economie en landschap (water en bodem) verschillen sterk van elkaar
- Heerenveen gaat verder werken aan een integrale visie en kan daarbij mogelijk niet alle opties qua Lelylijn openhouden

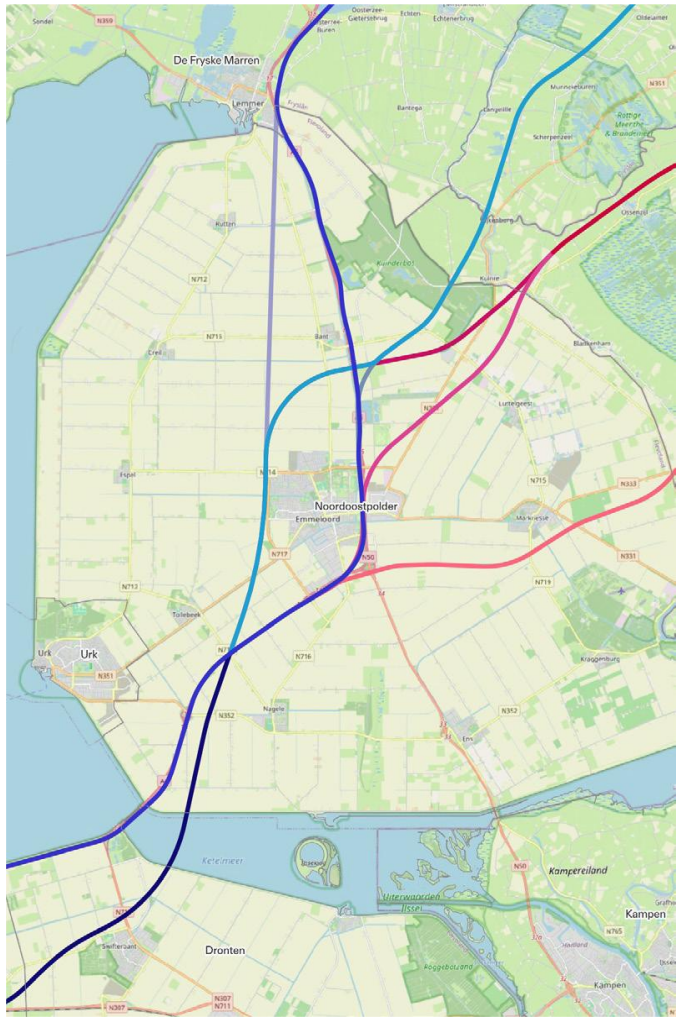

Lelylijn

Integrale gebiedsverdieping Emmeloord

- Drie toekomstbeelden met de Lelylijn:
  - Station Oost, Compacte stad
  - Station Zuid, Maakstad
  - Station West, Ecostad
- De Lelylijn brengt veel meerwaarde voor Emmeloord en de hele Noordoostpolder:
  - Onderdeel nationaal spoornetwerk (polder ‘af’)
  - Jongeren behouden, kansengelijkheid
  - Groei in balans (wonen en werken) op centrale locatie in Nederland

Lelylijn

Hoofdstuk 10 Financieel Masterplan
Hoofdstuk 11 Financiële Expertgroep

- Bekostiging, financiering, praktijkvoorbeelden, marktverkenning
- Drie financieringsmodellen: Klassiek special, DBFM(O), Gebiedsfonds
- Voorkeur Combinatiemodel met sparend Gebiedsfonds
- Advies Financiële Expertgroep
  - onderschrijft rapport Deloitte,
  - signaleert dat “de regels (75%-regel, de 3%-norm en opzet Mobiliteitsfonds met horizon van 15 jaar) de mogelijkheden begrenzen voor grote infrastructurele investeringen in Nederland”

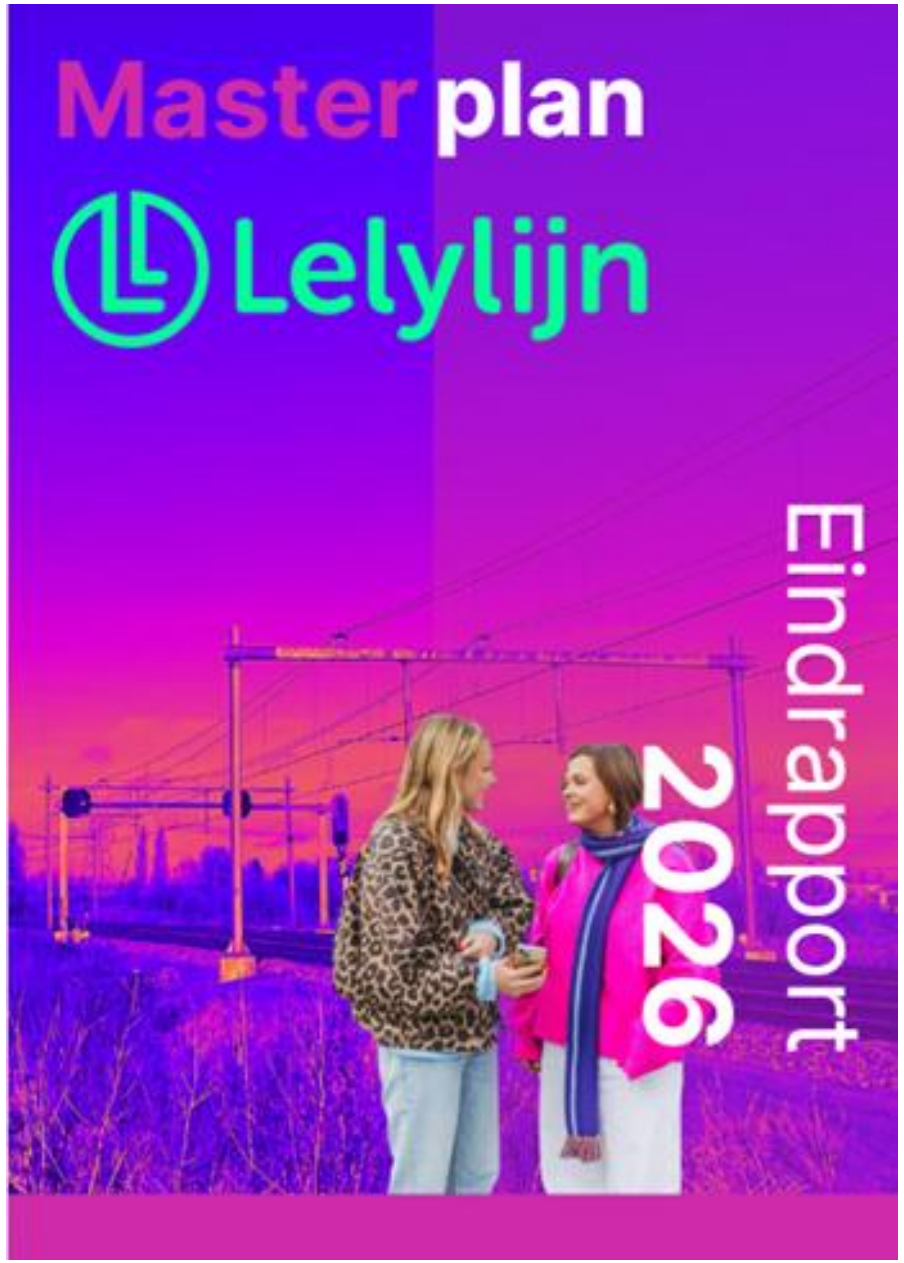

Lelylijn

Hoofdstuk 12 Vervolg
Hoofdstuk 13 Overzicht aanbevelingen
Hoofdstuk 14 Tijdlijn, MIRT-proces, organigram
Hoofdstuk 15 Overzicht bijlagen

Lelylijn

Visueel, teksten beknopt!

Planning

- Concept Masterplan wordt op maandag 12/1 verstuurd naar ABG, DO en SG, schriftelijke reactieronde tot 16 januari 12.00
- Stuurgroep Lelylijn wordt gevraagd in te stemmen met afronding en publicatie
- Congres Masterplan Lelylijn **30 januari 2026** in Den Haag
  - Film, panelgesprek
  - Advies Klaas Knot en gesprek met FEG
  - (Bestuurlijk) netwerken

- Nieuw regeerakkoord